

АНОТАЦІЯ

Гнатів А.Д. Феноменологія любові у філософії Жана-Люка Маріона. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 033 «Філософія» (03 «Гуманітарні науки»). – Львівський національний університет імені Івана Франка, Міністерство освіти і науки України. – Львів, 2023.

Феномен любові просякнутий амбівалентністю: він побутує у щоденному житті, бринить у просторі людських відносин. Пам'ять історичного буття людини, спадщина філософських традицій не ігнорують любові, однак мало хто безперешкодно зустрів, розшифрував її тендітний і смертоносний слід й віднайшов забутий спогад про неї в розпливчастому горизонті буття. У граматиці часу любов залишається константою словесної пам'яті і німим звуком в акустичному просторі фонетичного бриніння, де непам'ятність її словесного відбитка тремтить в обіймах немислимого прояву феноменів. Коли можливий зміст любові виходить поза межі артикульованого голосу, яким чином призвести абсурд безслів'я у ствердну форму існування любові? Якщо ідеал любові залишається понад можливістю її зв'язку з мовленням і вірогідним визначенням, якою мовою описати сутність її даності? Що закладено в основі буття і любові до всесвіту? Чи марнота визначення любові не редукується до властивої їй енігматичної сфери небуття?

Беззастережно можна ствердити, що філософія ще не до кінця розкрила *прапочаток* (*ἀρχή*) і голос любові (*Φωνή Αγάπης*), яка у початковій семантичній дефініції співвідносить любов до мудрості (*Αγάπη Σοφίας*) з мудрістю любові (*Σοφία Αγάπης*). Любов *sui iuris* відрізняється від марнославних зусиль унеможливити й зредувати її до категорії *ніщо*. Байдужість філософського дискурсу й метафізичної традиції у відношенні до «любові» як теоретичного підґрунтя концептуально зредувало любов до забуття любові та забуття буття, прирікаючи людський досвід на поруки об'єктивістично-наукової візії світу. Не

відповідь, але відповідь «Ні!» філософії на поклик любові затьмарила можливість її потенційної перемоги над викликами часу.

Асиметрична логіка любові маніфестує динаміку життя, що пробивається через концептуальні перешкоди над її часовим відліком, розгортаючи історичні дискусії довкола її стосунку до буття, суб'єкту, «я». Повернення до призабутого феномену любові оприявнює первісний феноменологічний досвід любові у співвідношенні з загальними принципами буття. Фундаментальне питання «Бути, щоби любити» чи «Любити, щоби бути» (*бути заради любові чи любити заради буття?*), з'ясовує граничний сенс і зв'язок буття з «любов'ю без буття». Застосування максими «Любов бо, як смерть сильна» (*Fortis ut Mors Dilectio*) з книги Пісні Пісень 8, 6 до метафізики присутності за принципом «Любов бо, як буття сильна» (*Fortis ut Ens Dilectio*) радикально відмежовує філософську парадигму «любові» від горизонту безсердечності (*Liebllosigkeit, Herzlosigkeit*). Феноменологія французького мислителя Жана-Люка Маріона увиразнює концептуальну відстань буття від любові і розкриває даність любові перед бажанням знання й буття. Звідси зрозуміло, чому проєкт Маріона обґрунтовує необхідність подолання метафізики (*dépassement de la métaphique*) ціною ототожнення філософії з пралюбов'ю, яка випереджає метафізику буття. Нове обличчя надається філософії любові тільки за межами концепту «буття» (*au-delà de l'au-delà de l'être*), оскільки неметафізична теорія й практика любові уподібнюються до незвученого тексту, пов'язаного з відтворенням рефлексивного мислення і герменевтичного тлумачення понять «буття-мова-любов». На відміну від Гайдегера, який вбачав у терміні *λέγειν* «феноменологічне підґрунтя для первинної даності як розмови з іншими про буття», Маріон закликає до діалогу між пост-буттям і любов'ю покликаною деонтологізувати любов від буття й небуття, як забуттів її буття. Можливий перехід від «*буття без любові*» до «*любові без буття*» вбачає феноменологія даності, якою Маріон апелює до даності феноменів в описі дару, поклику, тілесності.

Маріон впроваджує ідею агапічного *ego amans*» (люблячого, коханця), що відкриває обличчя іншого за межами суб'єктивності. Остання, звісно,

зароджується в описі «еротичного феномену», який за наявності «еротичної раціональності» коригує основні недоліки раціонально-нееротичного мислення, з метою децентралізувати «*ego*» від еротичного досвіду життя. Найпереконаніший вираз егологічного мислення Маріон віднаходить у філософських міркуваннях Декарта, Гусерля й Гайдегера (*ego/Ich/Dasein*). Опис автаркічної логіки закладений в основі першого розділу дисертації, де артикулюється статус Декартового *ego* до себе, іншого та світу. Послідовно висвітлюється відношення *ego* до своєї кінцевості, яка посилює його прояви закритися у світі свого егоїзму, визнаючи складність відійти від «я-у-центрі» й зануритися у статус «я-без-центру» в периферійному обрію буття. Автор показує сенс самодостатності Декартового *ego* у взаємозв'язку з іншим *ego*, який не корелює з сприйняттям спільних вартостей. Аналізуючи перехід від мислення до воління зовнішніх об'єктів світу, ми виокремили певні пристрасті, які розкривають сферу *я* у розумінні й здобуванні вправностей любити інакшість світу, що демонструє почуття його власної значущості. У результаті порівняння Декартового благородства із Аристотелевою великодушністю, ми обґрунтували ототожнення любові з благородством, що оприявило кінцевий сенс сконституційованого *ego*. Згодом ми розширили присутність суб'єкта *Я* у феноменологічних міркуваннях Гусерля, який вказує на відношення між суб'єктивністю та інтерсуб'єктивністю. Застосована Гусерлем термінологія реконструювала взаємозв'язок між даністю й свідомістю, що значно розширило горизонт трансцендентального *Я*, суб'єктивного досвіду вчування в інше тіло, статусу об'єкта у світі речей і сенсу інтенційності. Ми окреслили основні схожості й відмінності між сферами *своєї* та чужості аподиктичного суб'єкта, що також тлумачить своєрідну егологічну прикмету в процесі конституювання любові. Наявним прикладом такого розуміння любові Гусерль віднаходить у ретроспективному розумінні (*Nachverstehen*), що складає емпатичний досвід сприйняття іншого. Гусерль трактує любов до іншого у сенсі теоретичних міркувань, яку феноменологічна ейдетична наука розкриває в досвіді трансцендентальної свідомості. Визнаючи відсутність фактичного життя

у світі, Гайдегер підкреслює сенс ось-буття (*Dasein*), який позначається у вихідному відношенні до світу, що виявляє різноманітність його настроїв. Висвітлюючи стосунок ось-буття до іншого ось-буття, ми проаналізували мотиви їхнього пересікання у світі й окреслили основну генезу турботи за іншого, як загальну структуру ось-буття й самореферентне відсилання до своєї екзистенції. Узагальнені визначення, які розкривають зміст твердження «я люблю тебе і волюю, щоб ти була тією (такою), якою ти є» (*Amo – volo ut sis*), виявляють дефіцит іншого в досвіді Гайдегерової онтології. Таким чином, ми показали автаркічні контури суб'єкта, егологія якого не зникає у межах змагання до смерті, оскільки його феноменологізація вписана в часову історичність свідомості Я свого автентичного буття-у-світі.

У другому розділі дисертації ми представили Маріонове розуміння феноменів, їхньої автономної даності і з'явлення в горизонті власного конституювання. Первинність даності й маніфестації феноменів, вивільнених від будь-яких об'єктивних чи суб'єктивних передумов, окреслила автаркічну запізнілість споглядання стосовно походження наявного даного феноменів. Звідси ми викрили неметафізичний принцип Маріонової редукції, що насамперед увиразнила відношення між дарувальником дару (*donateur*), одержувачем (*donataire*) і самим даром (*don*). Тому цей даний дар в події свого приходу прикликає «покликаного покликом» (*interloqué*) відповісти на поклик того хто кличе. Перцепція голосу покликаючого виявляє неінтенційну структуру дару, яка засвідчує існування покликаного та розкриває безумовність дару. Важить те, що суттєва пасивність реципієнта розкрити себе в рецепції дару та від відповіді на дар (*attributaire*), озвучила Маріоновий пост-суб'єкт, який самовідданий поклику феномена (*adonné*). Наприкінці другого розділу ми резюмували, що пасивний незредукований реципієнт поклику феноменів (*adonné*) стає альтернативним контр-обличчям (*contre-regard*) картезіанського *ego*, контр-інтенційністю (*contre-intentionnalité*) Гусерлевого трансцендентального суб'єкта і контр-«ось» (*contre-das Sein des Da*) Гайдегерового ось-буття. Слід зважити момент, коли досвід переходу

самовідданого *adonné* від я до мене в давальному відмінку вчиняє його екраном, через який «феномен *мені* показує себе настільки, наскільки він себе віддає» (Я. Ліск). Досвід самовідданого відкриває вторинність його активної та пасивної суб'єктності, яка викриває свою інакшість через просячений відбиток феноменалізації невидимого насиченого феномена. Розвиваючи думку Маріона, ми встановили, що йдеться вже не про відповідь самовідданого на голос поклику, а про вірний опір самовідданого парадигмі об'явленої любові, де зникає останній філософський слід і, де «об'явлене, таким чином, не визначає крайній прошарок чи особливий регіон феноменальності, а радше універсальний спосіб феноменалізації того, що дає себе в тому, що проявляє себе». З'ясовані характерні особливості розуміння суб'єкта представляють Маріоновий проєкт феноменології любові, яка втілює свою сутність у просторі без мети, без суб'єкта і нарощує собі право феноменалізувати відношення між люблячим, коханою людиною й автентичною любов'ю.

У третьому розділі дисертації ми досліджуємо феномен любові, як дару і бажання любити іншу особу, яка завдяки еротичній редукції уявлює статус люблячого як Еросу. На основі аналізу твору «Еротичний феномен», ми звернули увагу на перехід Еросу в Агапе й Агапе в Ерос, що виокремлює новий сенс від іншого джерела (*d'ailleurs*), описаного в критичних коментарях св. Августина та Псевдо-Діонісія Ареопагіти. Представлені роздуми окреслюють зміст еротичної редукції, яка виявляється у взаємодарованості зустрічних тілесностей та переплітаючих спогляданнях, щоб таким чином, підкреслити первинну можливість любити й бути любленим у невидимості любові як енігми і таїнства. Однак, в горизонті буденного досвіду та втоми від екзистенціальної здатності односторонньо даруватися іншому, назріває сумнів та можливе заперечення Маріонового образу еротичного суб'єкта «*ego amans*», який з асиметричною самовідданістю та ревним служінням свідомо та з «насиченим» бажанням продовжує любити в ерофеноменологічному (ілюзорному) всесвіті. Оцей парадокс миті неможливої любові несподівано підводить до прірви, перед якою «я» ризикує відмовитися від найпотаємнішого з власної інакшості, щоб «любити

у вигнанні». Проте, лише той, хто здатний «все втратити та все придбати», посправжньому покликаний до самостановлення та знає шлях до самопізнання. Суцільна відсутність себе в акті еротичного мислення «я люблю, отже я є» (*amo, ergo sum*) показує, що люблю не я, а щось у мені; не впевненість стає запорукою мого існування, а проблеск світла (свідчення) усвідомлює дію мого буття у цьому світі» (E. Husserl, *L'intériorité d'exil: le soi au risque de l'altérité*, P. 196).

Ключові слова: Ж.-Л. Маріон, Декарт, Гусерль, Гайдегер, еґо, суб'єкт, свідомість, буття, екзистенція, ось-буття/єство (*Dasein*), світ, самовідданий (*adonné*), поклик, насичений феномен, даність, взаємодарування, дар, еротична редукція, тіло, тілесність, ерос, любов.

ABSTRACT

Hnativ A.D. The Phenomenology of Love in Jean-Luc Marion's Philosophy.
– Manuscript.

PhD Thesis for the Acquisition of PhD Degree in Philosophy, Speciality 033 «Philosophy» (03 Humanities). – Ivan Franko National University of Lviv, Ministry of Education and Science of Ukraine. – Lviv, 2023.

The phenomenon of love is marked by ambivalence: it exists in everyday life and resonates in the space of human relations. The memory of human historical existence and the heritage of philosophical traditions do not ignore love, but few people have encountered it unhinderedly and deciphered its fragile and deadly trace in hope to find its «unmemorable» presence in the sprawling horizon of existence. In the grammar of time, love remains a constant of verbal memory and a mute sound in the acoustic space of its phonetic ringing, where the unmemorable nature of its verbal imprint trembles in the embrace of the unthinkable and unimaginable manifestation of phenomena. When the possible meaning of love goes beyond the articulated voice, how can the absurdity of wordlessness be transformed into an affirmative form of love's existence and love's saying? If the ideal of love remains beyond the possibility of its connection with speech and a reliable definition, then in what language can the essence of its givenness be described? Is not the futility of defining love reduced to its inherent enigmatic sphere of nothingness?

Unreservedly, it can be stated that philosophy has not yet fully revealed the origin (ἀρχή) and the voice of love (Φωνή Αγάπης), which in the initial semantic definition correlates the love of wisdom (Αγάπη Σοφίας) with the wisdom of love (Σοφία Αγάπης). Love *sui iuris* differs from the vanity of making it impossible and reducing it to the category of nothingness. The indifference of philosophical discourse and the metaphysical tradition to the non-being of «love» as a theoretical basis for the history of philosophy, conceptually reduced the oblivion of love to the forgetting of being, condemning human experience to the guarantees (bailiwick) of an objectivist-scientific vision of the world. Philosophy's non-answer (the «no» answer) to the call of love overshadows the possibility of its potential victory over the challenges of time.

The asymmetrical logic of love manifests the dynamics of life breaking through the conceptual obstacles above its temporal origin, unfolding historical debates around its relation to being, subject, and self. The return to the forgotten phenomenon of love reveals the original phenomenological experience of love in relation to the general principles of being. The fundamental question of «To be in order to love» or «To love in order to be» (to be for the sake of love or to love for the sake of being?) clarifies the ultimate relationship of love-without-being, associated with the interpretation of the meaning of being. The application of the maxim «Love is as strong as death» (*Fortis ut Mors Dilectio*) from Song of Solomon 8:6 to the metaphysics of presence according to the principle «Love is as strong as being» (*Fortis ut Ens Dilectio*) radically separates the philosophical paradigm of «love» from the horizon of heartlessness (*Lieblosigkeit, Herzlosigkeit*). Marion's phenomenology visualizes the conceptual distance of being from love and emphasizes the givenness of love to love before the desire for knowledge and being. Hence, it is clear that Marion's project justifies the necessity to overcome metaphysics (*dépassement de la métaphysique*), which, in his opinion, identifies philosophy with proto-love, which precedes the metaphysics of being. A new face is given to the philosophy of love only beyond concept of «being» (*au-delà de l'au-delà de l'être*), since the non-metaphysical theory of love and the practice of love are likened to an unvoiced text associated with the reproduction of reflective thinking and hermeneutical interpretation of the concepts «being-language-love». In contrast to Heidegger, who saw in the term λέγειν «phenomenal ground of the primary givenness as speaking as a 'speaking with others about something'», Marion breaks the dialogue between being and love, which, of course, liberates de-ontologized love from non-being and the forgetting of its being. The possible transformation of being-without-love into love-without-being for the other relates exclusively to the post-ethical phenomenology of givenness, in which Marion appeals to the givenness of its phenomenon in description of the gift, the call, the corporeality.

Marion introduces the idea of the agapic lover (*ego amans*), which reveals the face of the other beyond the limits of asymmetrical subjectivity. The latter, of course, originates in the description of an «erotic phenomenon» that, in the presence of «erotic

rationality», corrects the main shortcomings of rational (non)-erotic thinking in order to decentralize the *ego* from the egological experience of life. Marion finds the most convincing expression of egological thinking in the philosophical reflections of Descartes, Husserl and Heidegger (*ego/Ich/Dasein*). The description of autarkic logic underlines the first chapter of the thesis (dissertation), which articulates the status of the Cartesian towards itself, other and the world. The author consistently highlights the relation of the self to its finitude, which reinforces its manifestations of closing itself in the world of its egoism, recognizing the difficulty of moving away from the «I-in-the-center», that is, plunging into the status of «I-without-being a center». The author shows the meaning of the self-sufficiency of the Cartesian self in the relationship with other *ego*, which does not correlate with the perception of common values. Analyzing the transition from thinking to volition of external objects of the world, we singled out certain *passions* that reveal the sphere of the self in understanding and acquiring the skills to love the otherness of the world, which demonstrates a sense of its own significance. As a result of comparing Cartesian generosity with Aristotelian magnanimity, we have identified love with generosity, which embodies the ultimate meaning of the constituted ego. Subsequently, we have expanded the egological presence of the Self (*Ich*) in Husserl's phenomenological reasoning, who thematizes the relationship between subjectivity and intersubjectivity. The terminology used by Husserl reconstructed the relationship between givenness and consciousness, which significantly expanded the horizon of the transcendental self, the subjective experience of being in another body, the status of an object in the world of things, and the meaning of intentionality. We have also outlined the main similarities and differences between the spheres of self and otherness of the apodictic subject, which also interprets a peculiar egological sign in the process of constituting love. Husserl finds an example of such understanding of love in the term *Nachverstehen*, which constitutes the empathic experience of understanding another. Husserl interprets love for another in the sense of theoretical considerations, which phenomenological eidetic science reveals in the experience of transcendental consciousness. Acknowledging the absence of actual life in the world, Heidegger emphasized the meaning of being there (*Dasein*),

which is reflected in its initial relation to the world, revealing the diversity of its moods. Highlighting the relation of being there to another being there, we analyzed the motives for their intersection in the world. Simultaneously, we outlined the main genesis of care for the other, as a general structure of existence (*Dasein*), which confirms the self-referential relation to an own existence. The generalized definitions describing the meaning of the statement «I love you – I want that you be what you are» (*'Amo' means 'volo ut sis'*) reveal the deficiency of the other in the experience of Heidegger's ontology. Thus, we have shown the autarkic contours of the subject, whose egology does not disappear within direction 'on the way' to the death, since its phenomenologization is inscribed in the temporal historicity of the self-consciousness and its authentic being-in-the-world.

In the second chapter of the dissertation, we presented Marion's understanding of phenomena, their autonomous givenness and apparition in the horizon of their own constitution. The primacy of the givenness and manifestation of phenomena, their independence from any objective or subjective presuppositions, outlined the autarkic retardation or delay of regardfulness concerning the origin of the given phenomenon. Hence, we exposed the non-metaphysical principle of Marion's reduction, which primarily clarified the relationship between the giver of the gift (*donateur*), the gifted (*donataire*), and the gift itself (*don*). Therefore, the given gift in the event of its arrival, calls the 'interlocuted' or 'dislocated' (*interloqué*) self to respond to the call of the someone who calls. The perception of the caller's voice reveals the non-intentional structure of the gift, which attests to the existence of the called and reveals the unconditionality of the gift. The significant thing is that the essential passivity of the recipient to reveal himself in the reception of the gift and from the response to the gift (*attributaire*) is voiced by Marion's post-subject, who is *devoted* to the call of the phenomenon (*adonné*).

However, the significant passivity of the recipient in receiving himself from and in the reception of the gift as 'beneficiary' (*attributaire*), defines Marion's post-subject as *adonné*. Just as we were finalizing the second chapter, we described the Marion's passive, unreduced recipient of phenomena's call (*adonné*) as the selfless 'gifted'

subject interpreted as an alternative *counter-face* to the Cartesian *ego*, the *counter-intentionality* of Husserl's transcendental subject, and *counter-«being 'there'»* of Heidegger's *Dasein*. What matters is that transition of *adonné* from 'I' into 'to whom' in the dative, appearing like a prism to «whom» the phenomenon shows itself inasmuch as it gives itself» (I. Leask). The experience of *adonné*, as being 'devoted' ('given over to') refers to the secondary authority of his active and passive subjectness, which reveals its otherness through the trace of the phenomenalization of an invisible saturated phenomenon. Following Marion's concept of 'self after the subject', we concluded that *adonné* relates itself no longer to common response to the voice of the call. Marion carries his «theological» critique of *adonné*'s 'devoted' resistance to the paradigm of revealed love, where the last philosophical trace disappears and where «the revealed does not thus define an extreme stratum or a particular region of phenomenality, but rather the universal mode of phenomenalization of what gives itself in what shows itself». The characteristic features of the subject's understanding represent Marion's phenomenology of love, which accomplishes its essence in a space without a goal, without a subject, and builds up the right to phenomenalize the relationship between the lover, the loved one and authentic love.

In the third chapter of the thesis, we critically explore the phenomenon of love addressed in Marion's phenomenological work «The Erotic Phenomenon», as a gift and desire to love another person, which, through erotic reduction, represents the status of the lover as *Eros*. And most significantly, we revise the transition of *Eros* to *Agape* and directly opposite passage from *Agape* to *Eros*, which elucidates the new meaning to come from an elsewhere (*d'ailleurs*) described in the critical commentaries of Saint Augustine and Pseudo-Dionysius the Areopagite used to establish their doctrine of celestial *Eros*. The exposed concepts delineate the role of erotic reduction, which manifests itself as the crossed erotic experience of lived bodies and of a crossing of gazes (*une croisée des regards*), in order thus to emphasize the primary possibility of loving and being loved in the invisibility of love as an enigma and as a sacrament. However, in the horizon of everyday experience and fatigue of the existential capacity to unilaterally give oneself to another, we can be certain of a doubt and a possible

negation of Marion's image of the erotic subject «ego amans» who with asymmetrical selflessness and giftedness consciously and with saturated desire continues to love in an erophenomenological (illusory) universe. This paradox of the impossible love's instant suddenly leads to an abyss, before which «I» risk to abdicate the most intimate of its own otherness in order to «love in exile». Nevertheless, only the one who is capable to «lose everything and gain everything» is truly called to self-constitution and knows the way to self-knowledge. The total absence of the self in the act of erotic *cogito* (I love, therefore I am) does not reveal the I who loves, but something in (inside) me; it is not the certainty that safeguards my existence in question, but the evidence of what we have to acquire in this world» (E. Husserl, *L'intériorité d'exil: le soi au risque de l'altérité*, P. 196).

Keywords: J.-L. Marion, Descartes, Husserl, Heidegger, ego, subject, consciousness, being, being there/existence (*Dasein*), world, given over to (*adonné*), call, saturated phenomenon, givenness, intergivenness (interdonation), gift, erotic reduction, body, flesh, eros, love.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Гнатів А. Богословський поворот у французькій феноменології / А. Гнатів // Феноменологія і релігія: Щорічник Українського феноменологічного товариства; [ред. А. Богачов, В. Кебуладзе]. – Київ: Дух і Літера, 2010. – С. 47–59.
2. Hnativ A. Jean–Luc Marion’s veil of «the ‘end of Metaphysics’». Towards an indeterminate excess of saturation and deficiency in phenomenology / A. Hnativ // Visnyk of the Lviv University. – 2018. – № 20. – P. 128–141.
3. Hnativ A. Listening to the voice *d’une parole*: Call and Response in Jean–Louis Chrétien’s Phenomenology / A. Hnativ // Visnyk of the Lviv University. – 2019. – № 22. – P. 74–80.

Наукові статті, опубліковані у періодичних наукових виданнях інших держав, які включені до міжнародної наукометричної бази даних Scopus:

1. Hnativ A. La voix de l’appel du sujet chez Jean–Luc Marion / A. Hnativ // Journal: Meta: Research in Hermeneutics, Phenomenology, and Practical Philosophy. – 2020. – № 12/2. – P. 407–428.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Гнатів А. Метафізика Еммануїла Левінаса в контексті постмодерну / А. Гнатів // Доля філософії в сучасному світі (до Всесвітнього дня філософії ЮНЕСКО): Міжнародний науковий симпозіум у Київському національному університеті ім. Т. Шевченка (16–17 листопада 2006 року). – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2007. – С. 54–57.
2. Гнатів А. Феноменологія дару за Жаном–Люком Маріоном / А. Гнатів // Міжнародна наукова конференція «Дні науки філософського

факультету – 2008» (16–17 квітня 2008 року): матеріали доповідей та виступів. – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2008. – Ч. VI. – С. 98–100.

3. Гнатів А. Сутність поезії Гельдерліна в інтерпретації М. Гайдегера / А. Гнатів // Міжнародна наукова конференція «Дні науки філософського факультету – 2018» (26–27 квітня 2018 року): матеріали доповідей та виступів; [за ред. У. В. Мовчан]. – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. – Ч. I. – С. 100–102.

4. Гнатів А. Коли філософія переходить у поезію. Гельдерлін у «*Beitrage zur Philosophie*» Гайдегера / А. Гнатів // Дні науки філософського факультету – 2018 (15–16 травня 2018 року): Тези щорічної наукової конференції; [за ред. Л. Рижак, О. Квас, Б. Ткачук]. – Дрогобич: ТзОВ «Трек–ЛТД», 2018. – С. 15–17.

5. Гнатів А. Впровадження в поняття «поклику» у феноменології Жана–Луї Кретьєна / А. Гнатів // Тези звітної наукової конференції філософського факультету; [за ред. Л. Рижак, Г. Шипунов]. – Львів: ЛНУ, 2019. – С. 47–49.

6. Гнатів А. Дарування дару в деконструкції Жака Дерріди та феноменології Жана–Люка Маріона / А. Гнатів // Тези звітної наукової конференції філософського факультету; [за ред. Л. Рижак, Н. Жигайло]. – Львів: ЛНУ, 2020. – С. 24–27.

7. Гнатів А. Теорія пристрастей у вченні Аврелія Августина Гіпонійського / А. Гнатів // Дні науки філософського факультету – 2020 (18 травня 2020 року): Тези щорічної всеукраїнської наукової конференції; [за ред. Л. Рижак, Н. Жигайло, Б. Ткачук]. – Львів: ТзОВ «Трек–ЛТД», 2020. – С. 15–18.

8. Гнатів А. Ідея Еросу у філософії Псевдо–Діонісія Ареопагіта / А. Гнатів // Тези звітної наукової конференції філософського факультету; [за ред. Л. Рижак, Н. Жигайло]. – Львів: ЛНУ, 2021. – С. 33–35.

9. Гнатів А. Ідея пост-метафізичного бога у творі «Бог без буття» Жана–Люка Маріона / А. Гнатів // Дні науки філософського факультету – 2021 (18-19

травня 2021 року): Тези щорічної всеукраїнської наукової конференції; [за ред. Л. Рижак, Н. Жигайло, П. Коряга]. – Львів: ЛНУ, 2021. – С. 29-31.